

1 NOVEMBER 2015 – ALLERHEILIGEN

EERSTE LEZING

APOKALYPS 7, 2-4.9-14

Ik, Johannes, zag een andere engel opstijgen van de opgang der zon met het zegel van de levende God. En hij riep met luide stem tot de vier engelen aan wie macht gegeven was schade toe te brengen aan de aarde en de zee: „Brenge geen schade toe aan de aarde noch aan de zee noch aan de bomen, voordat wij de dienstknechten van onze God met het zegel op hun voorhoofd getekend hebben.” En ik vernam het aantal getekenden: honderd vierenveertigduizend waren er uit alle stammen van de kinderen van Israël.

Daarna zag ik een grote menigte, die niemand tellen kon, uit alle rassen en stammen en volken en talen. Zij stonden voor de troon en voor het Lam, gekleed in witte gewaden en met palmtakken in de hand. En zij riepen allen luid: „Aan onze God die op de troon is gezeten, en aan het Lam behoort de overwinning!”

En al de engelen stonden rondom de troon, de oudsten en de vier dieren, en zij wierpen zich op hun aangezicht voor de troon en zij aanbaden God, zeggend: „Amen! Lof en heerlijkheid en wijsheid en dank, eer en macht en sterkte aan onze God in de eeuwen der eeuwen. Amen!” Toen richtte zich een van de oudsten tot mij en zei: „Wie zijn dat in die witte gewaden en waar komen zij vandaan?”

Ik antwoordde hem: „Heer, dat weet gij.”

Toen zei hij: „Dat zijn degenen die komen uit de grote verdrukking, die hun gewaden hebben wit gewassen in het bloed van het Lam.”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN JOHANNES 3, 1-3

Vrienden,

Hoe groot is de liefde die de Vader ons betoond heeft! Wij worden kinderen van God genoemd en we zijn het ook. De wereld begrijpt ons niet en ze kent ons niet, omdat zij Hem niet heeft erkend.

Vrienden, nu reeds zijn wij kinderen van God, en wat wij zullen zijn is nog niet geopenbaard; maar wij weten dat wanneer het geopenbaard wordt, wij aan Hem gelijk zullen zijn, omdat wij Hem zullen zien zoals Hij is.

Wie zulk een heil van God verwacht, maakt zich rein zoals Christus rein is.

EVANGELIE

MATTEUS 5, 1-12a

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, en nadat Hij zich had neergezet, kwamen zijn leerlingen bij Hem. Hij nam het woord en onderrichtte hen aldus:

„Zalig de armen van geest, want aan hen behoort het Rijk der hemelen. Zalig de treurende, want zij zullen getroost worden. Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten. Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden. Zalig de zuiveren van hart, want zij zullen God zien. Zalig die vrede brengen, want zij zullen kinderen van God genoemd worden. Zalig die vervolgd worden om de gerechtigheid, want hun behoort het Rijk der hemelen. Zalig zijt gij wanneer men u beschimpt, vervolgt en lasterlijk van allerlei kwaad beticht om Mijnen wil. Verheugt u en juicht, want groot is uw loon in de hemel.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Heilig zijn de werken

Aan het eind van zijn muzikale carrière schreef de Amerikaanse jazzcomponist Duke Ellington drie *Sacred Concerts*. Over die werken zei hij zelf dat ze het belangrijkste waren wat hij ooit componeerde. Het eerste concert ging in première op 16 september 1965 in de nieuwe Grace Cathedral in San Francisco. Het gerenommeerde muziekblad *Ebony* bestempelde dat concert destijds als „historisch” en „onderdeel van een grotere beweging die jazz en religie samenbrengt”. Onlangs brachten de VRT Big Band en het Onze-Lieve-Vrouwkoor Mechelen Ellingtons *Sacred Concert* opnieuw ten gehore in de plaatselijke stadsschouwburg. De avond werd ingeleid door Fred Brouwers, tot 2011 de commentaarstem bij de Koningin Elisabethwedstrijd. Brouwers, een notoir jazzliefhebber, doorweefde zijn commentaar met tal van Bijbelse verwijzingen. Het gaf aan de hele uitvoering iets sacraals, waardoor ik me afvroeg of dit heilige werk niet evenzeer tot zijn recht was gekomen in de magistrale Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijlekerk, de thuiskerk van het Mechelse koor.

Maakt het componeren van *Sacred Concert* van Ellington nu ook een heilige? Spontaan denk ik van niet. Maar dan, wat of wie maakt iets of iemand al dan niet heilig? Het feest van Allerheiligen vindt zijn oorsprong in de verering van de martelaars. De sterfdag van degenen „die hun gewaden hebben wit gewassen in het bloed van het Lam” werd gevierd als een geboortedag. Later werden daar ook zij aan toegevoegd die door hun ‘voorbeeld’ getuigenis hadden afgelegd van een verheven christelijk leven. Omdat het niet meer mogelijk werd ‘alle heiligen’ op een eigen dag te vieren – er waren er al gauw meer dan 365 – werd een gemeenschappelijk feest in het leven geroepen. Die helden van het christendom werden in het bijzonder ‘heilig’ genoemd om wat ze deden. Niet de persoon, maar hun daden staan centraal. Zoals de kleren de man, maken de werken de heilige.

De eerste lezing biedt ons een binnenkijk in de hemel zelf. We horen hoe in den hoge de litanie van alle heiligen gezongen wordt. Het zijn de heiligen zelf die voor de goddelijke troon staan en luidkeels de lof zingen over God en het Lam. Van hen en niemand anders komt de redding. Ze worden daarin bijgevallen door de andere hemelbewoners. „Amen! Amen!”, weerklinkt het krachtig en eeuwig. De heiligen zijn niet te tellen. Ze komen uit alle hoeken en kanten. Bij hun toevlucht is er geen onderscheid tussen rassen en volken. Afkomst doet er niet toe. Daar wil je toch bij zijn? Het kan, want er is nog tijd. Zolang de vier zogenaamde engelen geen onherroepelijke schade aan de aarde en de zee toebrengen worden nog dienstknechten van God verzameld.

Wat staat ons in deze tussentijd te doen? In elk geval niet de vernietigende rol van de schadelijke engelen overnemen. In zijn jongste encycliek nodigt paus Franciscus de wereld uit de zorg voor onze planeet op te nemen. Samen met zijn heilige naamgenoot zingt de paus het zonnelied voor God: „*Laudato si, mi Signore*”, „Geprezen zijt Gij, mijn Heer, voor onze zuster, Moeder Aarde.” Dit gemeenschappelijke huis dat door God aan ons – zijn kinderen – is toevertrouwd, staat meer dan ooit onder druk. Hier is heilig werk aan de winkel.

De tweede lezing houdt ons voor dat we als „kinderen van God” ooit gelijk zullen zijn aan Christus, hét Kind van God. Hoe die heiliging in zijn werk zal gaan, weten we nog niet. Zijn mateloze liefde die Hij ons als Vader al geschonken heeft, is onze vaste hoop. Wie leeft in overeenstemming met die verwachting heiligt zichzelf en wordt geheiligd.

Dit zijn geen holle frasen, wat moge blijken uit het *evangelie*. Aan de voet van de berg maakt Jezus zijn onderricht tastbaar. Zaligmakend zijn zij die zijn woorden tot werkwoorden maken. Vooral in de gelukwens over de vervolging om de gerechtigheid worden Gods heiligen zichtbaar. Hun werken laten zien wat de hemel met de aarde beoogt. Deze kinderen van de schepping zijn van God. Hun loon in de hemel zal groot zijn.

Zalig hoogfeest van Allerheiligen.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be